

Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskeva asetusvalmistelu

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/963/2018 YM

Olemme tutustuneet lausuntopyyntöön koskien Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita. Valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus perustaa Länsi-Lapin alueella sijaitsevista, valtion hallinnassa olevista valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvista sekä eräistä muista valtionmailla luonnonsuojelutarkoituksiin varatuista alueista luonnonsuojelualueita. Outokumpu Chrome Oy:n Kemin kaivos sijaitsee suunniteltujen luonnonsuojelualueiden Elijärvenviian ja Kirvesaapa välittömässä läheisyydessä. Kemin kaivoksen kaivospiirin pohjoispuolelle aina Elijärvenviian luonnonsuojelualueen alueelle ja Kirvesaavan luonnonsuojelualueeseen rajautuvalle alueelle on haettu valtausvarausaluetta.

Olemme tutustuneet myös Maa- ja metsätalousministeriön Valtakunnalliseen soidensuojelun perusohjelmaan vuodelta 1981. Katsomme, että asian valmistelussa ei ole riittävästi arvioitu jo lähes 40 vuotta sitten tehdyn perusohjelman ajankäyttöä. Etenkin Elijärvenviian osalta alueen läheisyydessä olevat toiminnot (kaivos, louhokset ja maanotto) ovat mahdollisesti jo vaikuttaneet alueen luonnontilaan ja alkuperäisiin suojeluarvoihin. Elijärvenviian suojelualuetta määritettäessä suojelualueen rajausta ulottui jopa kaivoksen olemassa olevan sivukivialueen päälle. Rajausta on sittemmin muutettu. Mielestämme tämä osoittaa, että aikoinaan tehty soidensuojeluohjelman valmistelukaan ei ole perustunut ajantasaiseen tietoon. Alueella on ollut kaivostoimintaa jo paljon ennen soidensuojeluohjelman perustamista.

Lisäksi toteamme, että SOVA-arvioinnin puuttuminen koko luonnonsuojeluasetuksen osalta on hyvin vakava puute ja mielestämme kyseenalaistaa koko valmistelutyön. Kemin kaivos on EU-alueen ainoa kromikaivos ja toiminta jatkuu vielä vuosikymmenien ajan.

Viitteitä kallioperän rikkonaisuuden lisääntymisestä Elijärven avolouhoksen ja Elijärvenviian välisellä alueella on jo nähtävissä pohjavedenpinnan tarkkailussa. Vedenpinnan alentuminen on alkanut tarkkailuputkessa vuonna 2017. Pöyry Finland Oy selvittää Kemin kaivoksen toimeksiannosta alueen hydrologisia olosuhteita ja kallioperän ruuhkeisuutta. Lausunto suojelualueista on liitteenä.

Käsityksemme mukaan perusteet, jolla Elijärvenviia on lähes 40 vuotta sitten valittu luonnonsuojelualueeksi, eivät ole nyt eivätkä tulevaisuudessa enää valideja. Näin ollen vastustamme Elijärvenviian luonnonsuojelualueen perustamista.

Kirvesaavan luonnonsuojelualueen osalta alueen Natura-status takaa riittävän suojelutason.

Keminmaa, 22.5.2019

Juha Kekäläinen

ympäristöpäällikkö

Outokumpu Chrome Oy